

Акценти

„Глобално състояние на комерсиализираните биотехнологични/генетично модифицирани култури: 2011 г.”

от Клаив Джеймс, основател и председател на ISAAA

Авторът го посвещава се на 1 милиард бедни и гладни хора и на тяхното оцеляване

Площите с биотехнологични култури продължават да нарастват след 15 последователни години твърд растеж, докато световното население наближава 7 милиарда

Поради значителните ползи, силния растеж продължи и през 2011 г. с двуцифрен ръст от 12 милиона хектара, при годишен темп на прираст от 8% достигайки до 160 милиона хектара, от 148 милиона хектара през 2010 г.

94-кратното увеличение от 1,7 милиона хектара през 1996 г. до 160 милиона хектара през 2011 г. прави биотехнологичните култури най-бързо въведената земеделска технология в съвременната история.

Най-убедителното свидетелство за биотехнологичните култури е, че в периода от 1996 г. до 2011 г., милиони земеделски производители в 29 страни по света направиха повече от 100 милиона самостоятелни решения за засаждане и презасаждане, с обща площ от 1.25 милиарда хектара – най-важната причина в основата на доверието на склонните да рискуват с тази технология земеделски производители е, че биотехнологичните култури осигуряват устойчиви и съществени социално-икономически и екологични ползи.

От 29-те държави отглеждащи биотехнологични култури през 2011 г., 19 са развиващи се и 10 индустриални страни. Всяка една от челните 10 страни отглеждат повече от един милион хектара, което осигурява една широка основа за разнообразен бъдещ растеж в световен мащаб.

През 2011 г. рекордните 16,7 милиона фермери, с увеличение от 1,3 милиона или 8% от 2010 г., отглеждат биотехнологични култури – забележимо е, че над 90%, или 15 млн. са малки и бедни фермери от развиващите се страни. Фермерите са майстори в избягването на риска и в 2011 г., рекордните 7 милиона дребни фермери в Китай и още 7 млн. евро в Индия, избраха да култивират 14,5 милиона хектара Bt памук.

В развиващите се страни се намират приблизително 50% от глобалните площи с биотехнологични култури за 2011 г., като се очаква през 2012 г. те да надминат тези в индустриалните страни. През 2011 г. ръстът на биотехнологични култури е два пъти по-бърз и два пъти по-голям, с 11% или 8,2 милиона хектара в развиващите се страни, в сравнение с 5% или 3,8 милиона хектара в индустриалните страни.

Комбинираните признаци са важна характеристика - през 2011 г. 12 страни отглеждаха биотехнологични култури с два или повече признака и окуражително 9 от 12 бяха развиващите се страни. От 32.3 млн. хектара или 22% от общо 148 милиона хектара през 2010 г., площите с комбинирани признаци нараснаха на 42,2 милиона хектара или повече от една четвърт от 160 милиона хектарът за 2011 г.,

Петте водещи развиващи се страни в биотехнологичните култури са Индия и Китай в Азия, Бразилия и Аржентина в Латинска Америка и Южна Африка на континента Африка, които заедно представляват 40% от световното население, което може да достигне 10,1 милиарда до 2100 г.

Бразилия, за трета поредна година е двигател на растежа в световен мащаб увеличавайки площите с биотехнологични култури повече от всяка друга страна с рекордните 4.9 милиона хектара или 20% повече от 2010 г. По ускорена система са одобрени 6 нови продукта през 2011 г., включително местен устойчив на вирус биотехнологичен сорт боб, разработен в публичния сектор от EMBRAPA (Бразилска Кооперация за Изследвания в Земеделieto).

САЩ продължават да бъдат водещ производител на биотехнологични култури в световен мащаб с 69,0 милиона хектара, със среден степен на внедряване от около 90% във всички биотехнологични култури. Засаждането на RR® люцерна е възобновено достигайки 200,000 хектара, плюс 475,000 хектара RR® захарно цвекло. Устойчива на вирус папая от САЩ бе одобрена за консумация като прясна храна/плодове в Япония, в сила от декември 2011 г.

Индия отпразнува 10-годишнината на Bt памукът, с насаждения за първи път надминаващи 10 милиона хектара, достигайки 10,6 милиона хектара, което заема 88% от рекордните 12,1 млн. хектара култивиран памук. Основните бенефициенти са 7 млн. дребни фермери отглеждащи средно по 1,5 хектара памук. Индия увеличи приходите от отглеждане на Bt памук с 9,4 млрд. щатски долара за периода 2002 - 2010 г., като само за 2010 г. увеличението бе 2,5 милиарда щатски долара.

В Китай, 7 млн. дребни фермери (средно 0,5 хектара) отгледаха рекордните 3,9 милиона хектара Bt памук с рекорден процент на внедряване от 71,5%. Очакваното одобрение за търговия на Златния Ориз във Филипините през 2013/14 ще бъде от съществено значение за Китай.

Мексико огледаха 161,500 хектара биотехнологичен памук, при внедряване в размер на 87%, до рекордните 178% от 58,000 хектара през 2010 г. Целта е самоосигуряване с памук, както и засаждане на биотехнологична царевица в северните щати, за частично компенсиране на 10-те милиона тона увеличаващ се и скъпо струващ внос на царевица.

Африка отбеляза стабилен напредък в законодателството. Южна Африка, Буркина Фасо и Египет заедно засадиха рекордните 2.5 млн. хектара. В още три държави - Кения, Нигерия и Уганда са проведени полски опити.

Шест страни от ЕС отглеждат рекордните 114,490 хектара биотехнологична царевица Bt, което е увеличение с 26% от 2010 г., а още две страни отглеждаха биотехнологичния картоф "Амфлора".

От 1996 г. до 2010 г., биотехнологичните култури са допринесли за продоволствената сигурност, устойчивото развитие и изменението на климата чрез: увеличаване на растителната продукция на стойност 78,4 милиарда щатски долара; опазване на околната среда, чрез спестяване на 443 милиона кг активно вещество пестициди; намаляване на емисиите на CO₂ - само за 2010 г. с 19 милиарда кг, което се равнява на около 9 милиона коли по пътя; опазване на биоразнообразието чрез спестяване на 91 милиона хектара земя и чрез допринасяне в намаляването на бедността, като подпомага 15,0 милиона малки земеделски производители, които са едни от най-бедните хора в света. Биотехнологичните култури допринасят съществено, но не са панацея и спазването на добрите земеделски практики, като сеитбооборота и управлението на риска от възникване на устойчиви към пестициди плевели и неприятели са задължителни както за биотехнологичните, така и за конвенционални култури.

Налице е спешна необходимост от подходящи, научно обосновани и ефективни откъм разход на средства и време регулаторни механизми, които да са отговорни, строги, но не и обременяващи за малки и бедни развиващи се страни, както и за ЕС.

Общата стойност на произведените биотехнологични семена за посев е оценена на 13 млрд. щатски долара за 2011 г., а крайният продукт зърно от биотехнологични култури е на стойност 160 милиарда годишно.

Бъдещите перспективи до целите на хилядолетието за развитие (ЦХР) до 2015 г. и след това изглеждат обнадеждаващи: увеличаване броя на страните с 10; първия биотехнологичен устойчив на суша сорт царевица е планиран за пускане в Северна Америка през 2013 г., а в Африка от 2017 г.; Златен Ориз във Филипините през 2013/2014; биотехнологична царевица в Китай с потенциал от около 30 милиона хектара, а след това и Bt ориз. Биотехнологичните култури имат потенциал да допринесат съществено към целта на ЦХР до 2015 г. за намаляване на бедността

наполовина, чрез оптимизиране на производителността на културите, което може да се ускори от партньорство между обществения и частния сектор, като устойчивия на суша сорт царевица за Африка, подкрепян от филантропски организации, като Фондацията "Бил и Мелинда Гейтс".

Фокусът на ISAAA в тройката от споделяне на знания, иновации и творческо партньорство е в съответствие с предложението на фондация "Гейтс" на срещата на Г-20 през ноември 2011.

Подробна информация е предоставена в ISAAA Brief 43 "Global Status of Commercialized Biotech/GM Crops: 2011", с автор Клайв Джеймс. За повече информация, моля посетете <http://www.isaaa.org> или се свържете с ISAAA SEAsiaCenter на телефон +63 49 536 7216 или имейл info@isaaa.org.